

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:538

av Lars Tysklind (FP)

En grönare samhällsplanering för hälsa och miljö

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i samhällsplaneringen lägga stor vikt vid gröna lungor, som trädgårdar, parker och andra stadsnära grönområden, för ökad folkhälsa och bättre miljö och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om fritidsodlingens betydelse för hälsa, rekreation och stadsmiljö och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att uppmärksamma samhällskostnaderna för utebliven fysisk aktivitet som en följd av brist på lättillgängliga grönområden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Det finns överväldigande bevis för att tillgång till grönområden har avgörande betydelse för människors hälsa och välbefinnande. En naturorienterad livsstil behöver inte betyda fjällvandring och segling utan kan lika gärna kretsa kring trädgårdsarbete och promenader i bostadsnära grönområden.

Modern forskning visar på ett entydigt samband mellan hälsa och tillgänglighet till grönområden och natur. Det har visat sig att människor med närhet till natur eller naturparker är friskare och hämtar sig snabbare efter sjukdomar än de med längre avstånd. Också vid mycket korta skogspromenader sjunker pulsen och mängden stresshormoner minskar.

Detta är en kunskap som inte får negligeras i stadsbyggandet, även om det av tekniska och kortsiktigt ekonomiska skäl kan finnas anledning att förtäta städerna i stället för att bygga ut dem.

Städer med många träd har ett bättre lokalklimat än städer utan grönska! En grön stad klarar häftiga skyfall bättre och har en större biologisk mångfald än en stad med endast sparsamma gröna inslag. I en stad med parker och trädgårdar integrerade i bebyggelsen har invånarna naturliga mötesplatser utomhus. I sitt vardagsliv får de närkontakt med det biologiska kretsloppet och lättare att förstå nödvändigheten av en ekologiskt hållbar livsstil. Gräs, blommor, buskar, träd, fjärilar och fåglar måste få finnas i barnens uppväxtmiljö.

Också skolgårdarnas utformning bör ge elever ökade möjligheter att få en mer ”grön omgivning” och möjligheter till egna odlingsförsök.

Undersökningar visar att förskolebarn som dagligen ges möjlighet att leka i skog och mark har en snabbare motorisk utveckling och bättre koncentrationsförmåga än andra barn.

Enligt EU:s definitioner av urbanisering är Sverige det land inom EU där urbaniseringen (inflyttning till städer eller tätorter) går allra snabbast. Detta ställer stora krav på en samhällsplanering när fokus ligger på miljö och hållbar utveckling vid planering av kollektivtrafik, bostadsbyggande, och kommunal eller kommersiell service. Plan- och bygglagen tydliggör också värdet av grönområden. Exempelvis påpekas att man i samband med planarbetet skall prioritera grönområden.

Den tidigare alliansregeringens satsning på hållbara städer och samhällen har medverkat till en ökad insikt och kunskap för en hållbar utveckling i framtida samhällsplanering.

Fritidsodlingens betydelse för hälsa, rekreation och stadsmiljö underskattas ofta, men den stadsnära odlingen uppmärksammas alltmer. Det är viktigt att se och inkludera de miljöer som villaträdgårdar och kolonilott utgör i stadsplaneringen. Fritidsodling är en av de vanligaste fritidssysselsättningarna och är en värdefull del av många människors liv.

Även för dem som inte har en trädgård eller kolonilott är det positivt för hälsan att få möjlighet att aktivt vara delaktiga i till exempel skötsel av rehabiliteringsträdgårdar eller allmänna grönområden.

De gröna inslagen, parker, koloniområden, gemensamma växthus och egnahem med trädgårdar är då utomordentligt viktiga element i stadsplaneringen.

Bristande fysisk aktivitet ger i förlängningen stora kostnader för samhället, och det finns även stor anledning att också väga in dessa aspekter i samhällsplaneringen så att grönområden prioriteras.

Lars Tysklind (FP)